

Pozsony, február 7-én.

VASÁRNAP
A
„Nyugatmagyarországi Híradó“
SZÉPIRODALMI HETI MELLÉKLETE.
1892. 6. sz.

Edes a pihenés.

Kláricza kalandja.

— Novelle. —

Irta: Márkus József.

I.

Kláricza cousine-om egy reggel ezekkel a szavakkal rontott be szobámba:
— Viktor, kérlek, adj nekem egy öltözetet.

— Miféle öltözetet?

— Egy valóságos férfiöltözet, a tied közül.

Tisztában voltam vele, hogy az én bájos kis cousine-om megint valami pajkosságban töri a fejét. Szigorú arczót igyekeztem vágni és erősen el voltam határozva, nem teljesíteni kérését.

— Kláricza, — mondtam és egy egész esztendővel idősebb férfirokon minden komolyságát igyekeztem arczomra erőltetni, — ideje, hogy letégy az eszeveszettségekről. Egyszer még valami helyrehozhatatlan bolondságot találsz elkövetni és . . .

Kláricza a szavamba vágott:

— Te rossz! — monda. — Nézz a szemembe!

És rám emelte szeméit. Világoskék, nagy szemek voltak; olyanok, mint két piczike hegyi tó, melynek gyémánttiszta felületén át keresztül lehet tekinteni egész a mélyig, mely nem rejteget előlünk semmi titkot.

— Nos? szolt azután, — hát képesnek tartasz valami rosszra?

Homlokon csókoltam.

— Menj, a régi bohó vagy, a kitől semmit sem lehet megtagadni. Ott van a szekrényem, válassz magadnak.

Kláricza tapsolva futott a szekrényhez.

— Mondd meg legalább, hogy mi jár megint a fejedben?

Kláricza rejtélyesen mosolygott.

— Oh roppant mulatságos! . . . Sokat fogsz nevetni rajta . . . Holnap majd elmondom . . .

A mint félszemmel odaügyeltem, észrevettem, hogy Kláricza alaposan felforgatja ruháit, míg végre nagyon jó izléssel legcsinosabb öltözékemet akasztotta ki a szekrényből.

Arcza sugárzott az örömtől.

— Pompás — kiáltott fel. — Roppant mulatságos lesz . . . Holnap mindent meg fogsz tudni . . .

Aztán felkapva öltönyömet, mint a gyermek, a kinek egy csomó játékszert ajándékoztak, elszaladt.

II.

Másnap reggel, alig, hogy felöltözök, inasom jelenté, hogy két idegen ur kíván beszélni velem.

— Vezesd az urakat dolgozószobámba, — parancsoltam, rögtön szolgálatukra állok.

Mikor korai látogatóim elébe léptem, nem kis meglepetés ért. Párbajsegédek

voltak, a kik egy kihívást hoztak számomra.

— Uraim, — szoltam a segédekhez, — valami tévedésnek kell lenni a dologban, mert én Szurony Jónás urat (ez volt ellenfelem neve) nem is ismerem.

— Ön Szalánczy Viktor ur? — kérdezték a segédek.

— Rajtam kívül nem viseli más ezt a nevét.

— Akkor a tévedés ki van zárva, kihívásunk ömnek szól.

— Szabad tudnom a kihívás okát? — kérdeztem kíváncsian.

A segédek zavarba jöttek.

— Legnagyobb sajnálatunkra nem szolgálhatunk.

— Hogyan?! Önök sem tudják!?

Az egyik segéd, egy hirtelenszőke ur savószínű szemekkel, vigyorogni kezdett.

— Hehehe . . . Az ügy valószínűleg nagyon diszkrét természetű lehet . . . Szurony Jónásné nagyon csinos menyecske, hehe . . .

És jelentőségteljesen rám sandítva folytatta:

— Felünk azt mondta, hogy ön tudni fogja, hogy miről van szó.

— Ilyen körülmények közt, — mondtam meghajtvam magamat, — nem marad egyéb hátra, mint hogy elfogadjam a kihívást és kijelentsem, hogy arra az esetre, ha Lándzsa . . .

— Szurony . . . — igazítottak ki a segédek.

— Tehát ha Szurony Jónás unak csakugyan oka van tölem elégtétel kéréni . . .

— A legszigorubb feltételek mellett, — esett újra szavamba a savószínű ur.

— Kész vagyok azt neki akár ágyuval is megadni.

— Ezt vártuk öntől, uram.

— Meg fogom nevezni segédeimet és lesz szerencsém az urakat értesíteni.

Szurony Jónás segédei eltávoztak s én komolyan törni kezdtem a fejemet, vajjon csakugyan nem keveredtem-e valami lovagias ügybe evvel a félelmetes nevű urral. De hiába igyekeztem visszaemlékezni ellenfelemre, még a nevét sem hallottam soha.

— Kíváncsi vagyok, hogy mikép jutottam elhez a megtiszteltetéshez? . . . Eh! — mondtam aztán sok hasztalan fejtores után magamban, — segédeim majd eljárnak a dologban s ha csakugyan elégtellel tartoznám valakinek igyekezni fogok az ismeretes quintjeim egyikével minél alaposabban meg is adni neki! . . . Most pedig gyerünk reggelizni, aztán nézzünk segédek után!

III.

A mint megfordultam az ajtó függönyei között, — Kláricza állott előttem mozdulatlanul és halotthalványan.

Még mielőtt időm lett volna köszönten, az én bájos cousine-om hangos zokogásban tört ki és kétségbeesetten kezdte tördelni kezeit.

— Igazad volt, Viktor; én nagyon gonosz teremtés vagyok! . . . Nem fogsz megverekedni! Nem fogod kockára tenni drága életedet miattam!

— Miattad?! — kérdeztem elcsodálkozva.

A dolog kezdett bonyolódni.

— Te e szerint tudod, hogy Szurony Jónás miért akar megverekedni velem?

Kláricza cousine-om újra nekikezdett a zokogásnak.

— Oh, nem te veled akar verekedni, hanem én velem . . .

— Veled?!

A dolog egyenesen érthetlenné lett előttem:

Szurony Jónás ur verekedni akar Kláriczával?!

— Igen velem, — zokogta Kláricza.

— Hogy értem ezt? . . . Hát mit tettél ennek a vad kannibálnak?

— Semmit . . . Azaz, hogy . . . Hallgass meg, elmondok mindent . . .

És az én Kláricza hugom folytonos zokogás közt a következőket gyónta meg:

— Tudod, hogy mindig gonoszságokon járt az eszem. A múlt héten egy kis hirdetést adtam az ujságokba: „Egy csinos és szellemes fiatal ember kész meggyógyítani egy asszonykát, a ki szép és a kinek legnagyobb baja az, hogy unatkozik“. Csakugyan kaptam rá feleletet. „Uram, — az volt a felelet — halálra unom magamat és nagy szükségem van egy kis szórakozásra. Szép asszonyka“. Folytatni akartam a tréfát és egy találgatást kértem. A felelet nem késett: „Holnap délután 5 és 6 közt a Stefánia uti kis fenyvesben . . .“ Tegnap volt a találka . . .

A homály derengni kezdett előttem.

— És te elmentél erre a találgásra . . .

— Magammal vittem a komornát is.

— Hát erre kellett neked az én öltönyöm?

Kláricza lesütötte a szeméit.

— Már előre jóízűt nevettem, — folytatta gyónását Kláricza, — hogy milyen pompás tréfa lesz; de a dolog egész másképp ütött ki . . . Alig várokottam a kis fenyvesben két percig, mikor unatkozó szépem helyett egy csuf és kopott ur rontott rám . . .

— A férj! . . . Szurony Jónás! . . . kiáltottam fel és nem állhattam meg, hogy fel ne kaczagjak.

— Te még nevetni tudsz ezen?! — zokogott Kláricza. — Azt hittem, hogy rögtön meghalok. „Ahá! ordított rám, — hát már ilyen bajusztalan tacsók is nősábitásra adják magukat?! . . . Tudd meg, nyomorult, hogy elcsiptem leveledet . . . Ezt csak a véreddel moshatom le . . . Uram, kérem a névjegyét . . .“ Reszkettem, mint a kocsnya és gépiesen a kabátom, azaz,

hogy a te kabátod zsebébe nyultam. Szerencsétlenségre volt benne névjegy. Átadtam a csuf madárijesztőnek. „Elküldöm önhöz segédeimet!” rikácsolta utálos kappanhangján és elrohant, engem pedig Z-uzsika felajultan hozott haza. . . Nem fogsz verekedni, Viktor: Az egy rettenetesen vérengző ember! . . .

Komolyságot erőltettem magamra, mert, tudtam, hogy ennek a lezckének csak így lesz foganatja Kláriczára.

— Mit tegyünk most? — kérdeztem roppant komoly arccal.

— Én majd bocsánatot fogok kérni, — felelte Kláricza.

— Ah, hát azt hiszed, hogy egy bocsánat-kéréssel el lehet ütni, ha a más becsületes ember feleségét el akarjuk csábítani?

— De hiszen én nem akartam elcsábítani, — védekezett Kláricza.

— Ki tudja? — tréfálkoztam komoly arccal. — A megszeppent Don Juanok rendszeren tagadni szoktak. . .

Kláricza azt vetette ellen, hogy ő nem Don Juan. Ebben elvégre igaza volt.

— Nagy baj, nagy baj, rémítgettem Kláriczát. — Látod, ilyen következményei vannak, ha valaki olyan könnyelmű, mint te. . .

— Oh, soha sem leszek az többé, Viktor; csak most az egyszer segíts ki a bajból!

— Ha az olyan könnyű volna.

Akármiilyen mulatságos helyzet volt is, a kibonyolódás nem volt olyan egyszerű. Kláricza nem verekedhetik, az világos; én sem verekedhetem Kláricza helyett, mert habár arczom le volt is borotválva, nagyon tekintélyes bajszkám voltak és így a vérszomjas Szurony Jónást nem lehet tévedésbe ejteni a személycserével. Legegyszerűbb volna felkeresni Szurony Jónást és elmondani neki a dolgot, de hát más kérdés, vajjon el fogja-e hinni, aztán meg kompromittálhattam-e Kláriczát?

— Saprísti! — mondtam magamban.

— A helyzet csakugyan nehezebb, mintsem gondoltam. . . Hogy fogunk ebből kieviczkelni?

IV.

Kláricza kalandja egészen váratlan befejezést nyert.

Abban a pillanatban, melyben valami okos megoldáson törtem a fejemet, inasom levelet hozott.

Felbontottam; így hangzott:

„Fiatal ember! Meggondoltam a dolgot és — visszavonom a kihívást. Eleinte az volt a feltett szándékom, hogy megölöm önt, de — rettenetesebb bosszút gondoltam ki.

Itt küldöm önnek a feleségem hitelesített — keresztlevelét.

Szurony Jónás, állatorvos.”

Szurony Jónás bosszúja csakugyan kegyetlen volt a jó asszonyság a hite-

les keresztlevelé bizonyossága szerint — ötvenharmadik tavaszát taposta.

Igy végződött Kláricza kalandja, mely örökre kigyógyította az én bájos kis cousineomat a férjekre különben sem veszedelmes Don Juankodásból.

Utolsó találkozás.

Írta: Asbóth János.

Ismélt, sűrű és makacs megbukások után, melyek egyikében annyira rájlesztettem Szerb Gyurka barátomra és ellenfelemre, hogy a választás helyén több volt a kitűzött zászlóm, mint neki szavazója egy nappal a választás előtt, de aztán úgy ott hagytak az oláhok, mintha csak Szent-Pál lettem volna és én kaptam nyolcz szavazatot Szerb Gyurka nem tudom hány ezer szavazata ellenében, — végre nagy és őszinte meglepetésemre győztem Babes Vineze ellen 800 szavazattal, a nemzetiségi pártvezér saját kerületében és daczára annak, hogy román nemzetiségi jelöltek csak ott állítandók fel, a hol többségük biztos.

Igy tizenkét esztendőn át ismétlődő konsequens bukás le levén győzve, siettem beadni lemondásomat állásomról a külügyminiszteriumban, melyet elfogadtam volt, mikor itthon semmi hatáskört magamnak csinálni nem tudtam és egy rövid kirándulás után, a midőn az atlanti oceán levegőjében és a szellemek nagy világáramlatában szeretek újabb ruganyosságot keresni, hazajöttem, hogy minekutána hat esztendőn át ettem a számkivetés keserű kenyerét Sachernél és a Stadt Frankfurtban, rálépjek a parlamentáris pályára, az egyetlenre, melyet az irodalmi és művészeti mellett méltányosnak tartok, mivel e-akis ezeken nem függ senki másnak tetszésétől, vagy nem tetszésétől, hanem csupán az ember saját egyéni sulyától az eredmény: a hatás, melyet az ember korára és nemzetére gyakorolhat.

Az országgyűlésileg egybegyűlt főrendek és képviselők felvonultak a királyi várba. A magyar díszbe öltözött magyar leventék sokasága oly jelenet, melyről minden idegen elragadtatva ismeri be, hogy páratlan a világon. A trónbeszéd ünnepes aktusa, történelmi lehellete megfogta erősen kifejlett érzékemet a hagyományos, a századok alatt megszentelt intézmények iránt, csak az egészet tudtam látni és a királyt, a ki Szent-István koronáját viseli és a kibén Arpád vére foly.

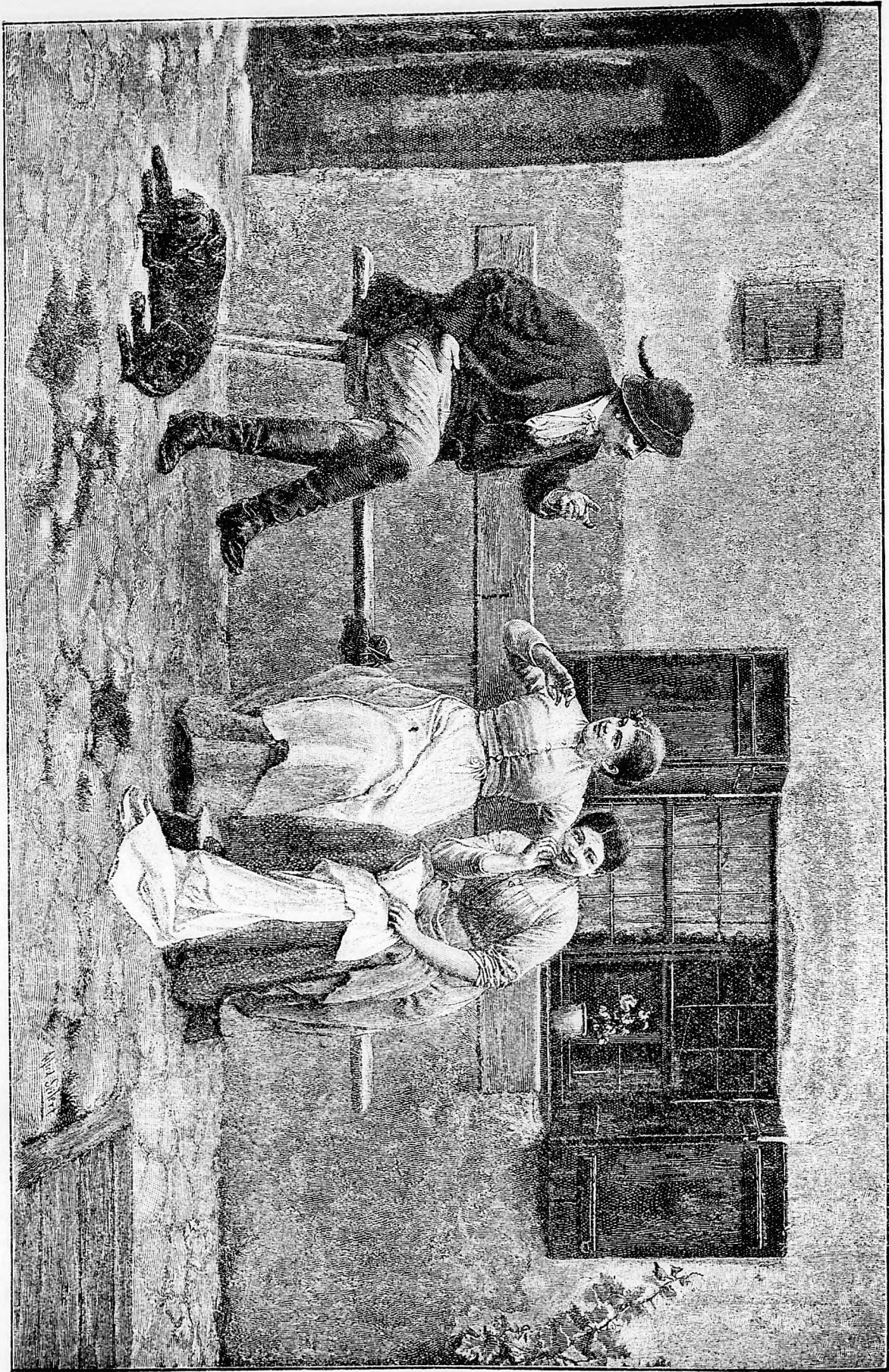
De midőn lassan kivonulva a trónteremből, az előteremben ácsorogtunk, megnyílik fényes falak egyik mellékajtája és a keretben megjelenik egy történelmi szabású ősi kép: báró Senne y Pál.

Én Sennyeyt szerettem, mielőtt még megismerkedhettem volna vele

vonzott hozzá a rágalom, mely üldözöbe vette, az igazságtalanság, melylyel törekvései találkoztak egy elfogult közvéleményben, a népszerűtlenség, melyet hazának az alkotmány visszavívásában tett nagy és önfeláldozó szolgálataival aratott. És midőn mindettől vissza nem riadva, el nem keseredve, a buzgón s sikerrel szitott gyűlölet és idegenkedés közepette is újra felemelte, híven nemzetéhez, érczes szavát a ronlás és bonlás rohamosan zaporodó jelenségeivel szemben, ott hagytam a honvédelmi miniszterium elnöki osztályának vezetését — és nem törődve sokáig avval, hogyan fogok megélni, miután csekély örökségemet már azelőtt átengedtem valakinek, a kinek több szüksége igénye lehetett rá, mint nekem és a kivel többet kellett gondolnom, mint magammal, a tollhoz fogtam, küzdeni az ő törekvései mellett, a nyilvánosság terén.

És minél közelebb jöttem hozzá a közös küzdelemben, szerettem annyival inkább. Sohasem találtam benne azt a visszariasztó gögőt és hidegséget, melyet ellene annyiszor felpanaszoltak, kik közelebről nem ismerték. Inkább azt találtam fel benne, a mit egy angol író mond sir Robert Peel jelleméről: „Természettől tartózkodó és feszélyezett (shy) ember volt, a kinek modorában a feszély a ünnepélyesség és a hidegség alakját vette fel. Nem szenved kétséget, hogy meleg és generózus érzelmekkel bírt, de maga é r z é k e n y s é g e arra bírta, hogy azt elrejtse.” „Az ellentét emociói és demonstratív képességének hiánya közt folytonos feszességet teremtett benne.” Az ellene felkeltett gyűlölet mindezt csak fokozhatta. De ebből a varázskörből kilépett a parlamenti vitában és ki a bizalmas érintkezésben, melyben szeretetreméltó mosolya hódító tudott lenni.

Alakja a parlamenti vitában reám nézve egyenesen ígöző volt. A végig gombolt fekete kabátban a szikár test, melyben erőlyesen feszülni látszott a mennyi kevés volt, minden izom. — A széles, fekete nyakkendőből, melyet ma már az öreg urak is elhagytak, meglepően nemes és komoly szigora, emelt tartása kissé nyakas fő emelkedett oly arccal, melyet legalább e pillanatban, daczára a szárazságnak és ősz hajnak, mekapóan szépek tarthatnak a karzat bájos grófnői is, a kik mindenesetre hevülő érdekekkel nézték. A hosszú, keskeny koponyán az ezüsthaj simán fénylett, a halántékok körül azonban már szabadon borult román-tikus fürtökben a füle. Az idealisták keskeny, de magas, sima márványhomloka emelkedett ki e keretből, az erős intelligencia dudorodásaival szökve ki a sűrű szemöldökök fölött. Itt volt, a szem fölött, legfejlettebb a koponya, aztán megint gyorsan keskenyedék. És itt lobognak a szemek mély, sötét tűz-

Fogas kérdés.

ben, a minőt tán csak a gondolkodás emelkedettsége, az asceta élet és a megtámadott tüdő együtt idézhet elő. A tekintet élességét, az arcnak merevségét fokozza a villogó monokli,

tető, spanyolosan metszett ősz szakáll nemcsak újabb románálcázza az érzéki élet és az aktív erély azon hiányát, melynek a keskeny ajkak és a fejletlen állkapcsok félreismerhetlen jelei.

Midón Sennyei, mint a jobboldali ellenzék vezére, letette a mandátumot, azt a direktívát adta bizalmas barátainak, hogy elsőb igyekezzenek a pártot fentartani, a mint van; mert ha a ki-

R o m á n l e á n y .

merész elszántságát az élesen metszett nemes sasorr, mely alól magyarosan hajlik kissé fölfelé a sűrű bajusz; a harminczéves háboru idejére emlékez-

De minő változás! Ilyen volt még mi-
kor, utóljára sétáltunk a bástyákon, be-
szélve akkori utolsó parlamentáris kísér-
letéről, és annak reménytelenségéről.

egyezési tárgyalások válságában ki-
fognak válni a többségből azok, a kik
egyfelől a balközépi, másfelől a Deák-
párti hagyományokhoz és emlékekhez

csak Jászberényt, hanem az egész országot háborúval fenyegette.

Szegény Simkó! Száz font sterlingért kellett odaengedni boldogságát, a mit ő száz mázsa sterlingért se adott volna.

Zuzott kedélyvel tértek vissza Nagy-Kanizsára.

A lelki tulajdonokban gazdag czimfestőnek az uton anyai szemrehányást kellett hallani szeretett oldalbordájától, hogy egy párszor ki akart ugrani a coupéból.

Mire hazaértek, Nelli kitört a lázas ingerültség. A mint szobáikba nyitottak, pakolni kezdeté.

— Nelliuskám, boldogságom, világom, mennyországom, mindenem, mit mívelsz?

— Távozom, még pedig örökre!

— A mit mondtál, tréfának is kegyetlen. Az ilyen tréfa életembe kerülhetne.

A nő a helyet, hogy válaszolt volna tovább pakolt.

— Szerelmem! Bocsásd meg, a legjobb akaratomból eredt hibámat, és jer karjaimba.

— Ily csuffá-téttel után inkább a máglyája!

— Szent hitem volt, hogy így színezzve, a világ legszebb haja a tied lesz.

— Az ilyen kontár maradjon a ló-és kutyaszőrnél. Az emberi hajhoz finomabb kéz és finomabb eset kell.

— Üsd agyon művészetemet csak te maradj meg szívemnek.

— Hasztalan minden kérésed és minden tépelődé-ed. Változatlanul elhatároztam, és menni fogok.

— Te soha se szeretél igazán engemet?!

— Egykor igen!

— Még ha most már nem szeretnél is visszaemlékezve jó magaviseletemre, forró szerelemre és tántoríthatatlan hűségemre, lehetetlen, hogy haláloamat akarjad.

— Azt nem akarom, élj boldogan és szerencsésen, de én távozom.

A kétségbeesett férj körülkarolta térdeit és bógni kezdett.

Nelli egy erősebb mozdulattal kiszabadította magát karjaiból és a mellékszobába osont.

Nem sokára azután menyasszonyi koszorújával jelent meg.

— Málháimat légy szives az általam holnap megüzent helyre küldeni; most pedig aidő.

— Nelli! Nelli!

— Hogy szilárd jellemről fogalmad lehessen és némi irt is szolgáljak szívsebidre, ezennel bevallom, hogy főleg azért hagylak el, mert mást szeretek! — kiáltott vissza Nelli a pitvarból.

Simkó egy saharai ordítást hallatott és eszméletlenül terült végig a padoza-

ton. A dőfés sokkal erősebb volt, hogy sem állva kitarthatta volna.

Midőn magához tért, üresség és csend volt a boldogság egykori fészkeben.

Másnap megjöttek a hűtlen nő holmiáért. Némileg vigasztalódott, hogy legalább lakását megtudhatta. Érzékeny sorokban kérte, hogy maradandó emlékül legalább menyasszony-koszorúját küldje vissza, hogy magános áráiban legyen mit csókjaival halmozni!

Nelli szívélyesen azt válaszolta, hogy ne essék kétségbe, mert jöhet idő, hogy koszorústól visszatér egészen soha el nem feledett Simkójához.

Kamajko bizott magában és másnap elment az elszállt gerle kijelölt lakására. Ott azonban tudatták vele, hogy a kit keres, az már odább repült.

Habár tagadni nem lehet, hogy a hűség fontos szerepet játszik a nők életében, s annak megsértése nem egyszer a családboldogságnak legerősebb épületét is képes szétröbbitani, ez esetben mégis biztosan állíthatjuk, hogy Nellikét nem a pemzlinek a rendestől és természetestől való szokathal eltérése, hanem a vastag érzékiség tette hűtlenné.

A szebb és ügyesebb tanfelügyelő legyőzte a rutabb és ügyetlenebb czimfestőt.

Achilles diadalmaskodott Hektor fellett. A serfőző lánya csak ürügyet keresett, hogy férjétől szabadulhasson.

A jászberényi kiállításban a psychés kályha előtt Krametz Nelli és Sor Áron szerelmet vallottak egymásnak.

Két hétre a szívtelenül végrehajtott válás után Sor Lőcsére helyeztette át magát, s vele együtt Kamajkoné is eltűnt a vidékről.

Simkó néhány évig csupa Magdolnákat és Kleopátrákat festett, azután pedig, mert a magánosság gyötörni kezdte, egy ájtatos kötelvérónét vett gazdasszonyul magához.

Az idők folyamán a két becsületes és ártatlan lélek között olyan barátság fejlődött ki a minőnek még a puritánok is szemet hunynak.

Nellike csak akkor jutott eszébe Simkónak, ha róla álmodott.

Az álomnak beváló számokat azután megrakta a lutriába. Egyszer ambot csinált, le is mondott végkép a ternőről; azaz: gazdasszonya mellett Nelli-kéről.

A hű és gondos Dorottya mellett úgy találta magát, mint a kinek a gyöngytyukjait ellopták, de brama putrát kap helyébe. Szépségben talán igen, de sulyban és mértékben mítsem veszté.

Kibékült sorsával, a mi nem ritkán a megelégedés introductiója.

Az angoltól is kapott levelet, ki a sorailban nagy összeget ígért az arczkép eredetiejeért.

Azt válaszolta neki, hogy azon eset-

ben, ha birni óhajtja, hát a Times-ban köröztesse.

IV.

A hogy az évek szálltak, akként mosódtak el a czimfestőnek szebb emlékei is. A rideg tél ege alatt nem tenyésznek a virágok, s ha a kikelet szép leányaiban mégis gyönyörködni akarunk az üvegágyak mesterkelt légköréhez kell folyamodnunk.

Simkó megnyugodott Dorottyában puszpángjában a mely a hó alatt is zöldelt. Az ó-testamentani nyugalomban a művész észrevette tökéletes megvénhedését. De ismerősei és barátai, a kik a szorgalmas és becsületes öreg tiszteleték és szerették, jegyzékben tartották a napot, a melyen a czimfestő ötvenedik munkaévet bezárja és elhatározták, azt nyilvánosan megünnepelni.

Simkó bátyát egész N.-Kanizsa szerette.

A boltezimék czégérek, pajta és filogoria rajzok és festmények hirdették munkásságát és művészetét;

A városka kicsinye, nagyja, gazdagja és szegénye részt kívánt venni a félszázados jubilaumban.

Az ünnepélyt rendező bizottság megalakult s az akkori Zalamegyei Közlöny tulrepite a megye határain is megtartandó ünnepély napját és modozatait

Majd minden posta, majd minden nap hozott valami emlékjándékot.

Dorottya észrevehetőleg megifjodott az örömtől és dicsőségtől. Negyven év alatt az egymás irányában legellenszenvesebb állatok is összeszaknak, hát még két olyan szív, a mely lobogó tüzzel szövetkezett s hosszú évek során a legmelegtartóbb kemenczében égett hamuvá.

Simkó meg is félt az ünnepélytől.

Bigott vallásossága daczára is babonás volt, s a gyöttrő előérzetek és sejtelmek befolyásától még vénségére se tudott szabadulni.

Azt álmodta, hogy egy fannyadt koszoru hullott nyaka közé.

Dorottyával napokig tanakodtak, hogy e furcsa álom mit jelentsen.

Biztos felvilágosítást se a keleti se nyugoti álmoskönyvek nem nyújtottak.

A jubilaumnak volt fenntartva az álmot megmagyarázni.

A beérkezett emlékadományokban a legszellemdus emléksorok diszelegtek. Nevezetesen:

A lipitai-turós bődönön: Mint e turó ugy fogyjanak el penész nélkül napjaid. Dongád maradjon ép és erős, mint e bődön.

A Balaton-Füredről küldött fogason ékes betűkkel: Hogy az asztal örömeit élvezhesd, maradj te is haláloedig fogas.

A sódaron: Okos és boldog! Te idejekorán megvédted magad a trychintől.

A czélzást csak kevesen értették

meg; Kamajko nem tartozott e kevesek közé.

Czifrán kivarrott juhászbundán: Vén embernek kevés egy bunda.

Ezt már Simkó is megértette és megkaczagta.

A tortán:

Öreg lónak fü és korpa
Odvas fognak kenyértorta!

Ez nem tetszett.

Az érmelléki borral telt hordón:

Minden nap egy pohárkával,
Hosszan örülsz Dorottyával!

— Nagyon kedves! Vajjon kiküldhette? — kérdé Dorottya meghatottan.

— A kapuczinus gyárdián! Neki vannak ilyen életbölcességről tanuskodó maximái — válaszolt Simkó elégedetten.

A tajtpipán:

Ha rágyujtál fidibuszszal
Nappal és éjjel bird szuszszal.

A burnótszelenczén:

Midőn már mindenünk reszket
Gyönyört csak az orr szerezhett.

A befőttes üvegen:

Olyannak, ki nem bir rágni,
Befött való, nem roszprádlí, stb.

A megtartandó jubilaem kissé a czimfestő lelkinugalmát is megzavarta.

Ó ott szerette volna látni hű Dorottyáját is az oldala mellett. Azon törte tehát magát, hogy mi czimen ékelje bele az ünnepély keretébe.

Hosszas tanakodás és még hosszabb fontolgatás után abban állapodott meg, hogy mint fedhetlen jellemű, hű és gondos ápolónéját viszi magával és fogja bemutatni.

Végre a nagy nap beköszöntött.

Kamajkó, az ünnep hőse, mintha indigoba mártották volna, egészen kék ruhába volt felöltözve. Melléről mint valami taraj emelkedik ki a sapodli, füleit pedig lehető legmagasabb Vatermörder fenyegette.

Inkább felcsernek nézett ki, mint művésznek. Dorottya a megyszín merinóban, négyemeletes francia fedelű főkötőben, vezette és támogatta.

Ketten együtt úgy vették ki magukat, mint a berzenzei szilva és spanyol meggy.

Amint a zsufolt terembe léptek, hangos éljenekkel fogadták őket.

Kamajko erősen tubákol, hogy megindultságát némileg maszkirozhasssa.

A főhely az ünnepély számára volt fenntartva, mellette pedig két oldalt a polgármester és főesperes voltak helyet foglalandók.

Dorottya a városi szülész nő mellé jutott.

Minthogy a városban csak egyetlen festő élt kivüle, a ki koporsókat festett egy meglehetős forgácsszagu beszédben üdvözölte.

Simkó röviden, de szellemdusan válaszolt. A többek közt kiemelte, hogy a jubilaem a legmagasztosabb ünnepélyek egyike, de olyan ternó, a mely-

nek a jubiláns a rescontáját elvesztette.

Epen a ragou-levest találták, mikor a háttérből egy csodás külsejű lény tört utat magának, az épen asztalhoz ülők között.

Aszottabb valamit még Hugó Viktor se képzelhetne. Böre csontjaihoz volt száradva, ránczokkal a minőket a legügyesebb varrólány se készíthetne, de oly fehérséggel és pirossággal, a minők a rizspor és ezéklára vallanak.

Lángoló vörös, kivágott ruhában, fején maudárfészekkel, kezében egy, a kegyetlen idő által, irgalmatlanul megítézenőtödött myrthus-koszorúval.

Simkónak irtóztató sejtelméi lehettek, mert babérkoszorút, melyet épen akkor nyújtott át neki a kereskedők testülete a ragou-levesbe ejtette.

A hatás nem lehetett mindennapi, mert a polgármester meg a kompótba könyökölt.

A közönség összenézett és visszatartott lélekzettel várta a kifejlődést.

A csodás ismeretlen támolygó léptekkel közeledett egyenesen Kamajko felé. A czimfestőné halálsápadt, Dorottya karmazsinpiros lett. A főhelyhez érve, a megnevezhetetlen valami az ünnepelt felé tárta ki karjait, és czérnavékony hangon következőleg szólt:

— Elhagyatottságomban is feledhetlen és forrók szeretett férjem.

Kamajkónak a tortára kellett támaszkodnia, hogy el ne essék.

— Az évek hosszú sora megtört ugyan, de még van annyi erőm, hogy boldogítsalak. Jubilaris ünnepélyeden, mint hűségemet szeplőtlenül megőrzött nőd jelenek meg, hogy magamat előkoszoru gyanánt fűzzem nyakad köré.

Ezeket mondva, átkarolta a feledhetlen és szerető férjt, a kit negyven év óta nem látott.

Dorottya eltűnt a teremből.

— Köszönöm! Ha meghalok, a mi ilyen öröm mellett nem soká fog várni magára, ezen koszorút helyezzék koporsómra — nyögé a boldog férj, s minthogy jelentkező áléltsága eleséssel fenyegette, izgatottsága és zavarában bor helyett kevés ezetet töltött poharába s azt kiürítette.

A polgármester helyet adott Kamajkonénak.

Az esperes égre emelt szemekkel mondott áldást az angyalok előtt is kedves újbóli szövetkezés és kibékülésre.

A mit sokan örömkönyveknek magyaráztak a Simkó szemeiben, fájdalomkönyvek voltak Dorottyaért.

Nelli, mintha egyetlen percet se élt volna Simkója nélkül a legujabb volt az egész társaságban.

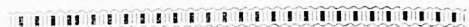
Az ünnepelt nem evett, nem ivott s egyetlenegy szót se szólt többé.

Csak mikor a vendégek már távozanók voltak, mondotta e rövid köszönetet:

— Fogadják szavakban ki nem fe-

jezhető hálámat és köszönetemet; megtiszteltetésem érdemeihez mértén kissé korán jött, érzelmeimhez mértén kissé későn.

Azután kocsira pakkolva az élő és élettelen koszorukat, Dorottya-hoz ballagott.

Alig tűnik.

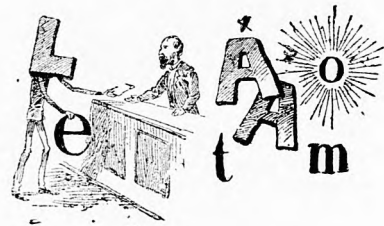
Alig tűnik el a hajual:
Már is itt az alkonyat;
Alig virit ki a rózsza:
Levelei hullanak;
Alig hágy el ifjuságom:
Öregszem a sir felé;
Nincsen annak örök élte,
Ki létét föl itt lelé.

Minék hát a szomorúság
Ez araszos életen?!
Jer: terítsd rám lenge fátylad
Csapongó, vig szerelem
És te óh bor: édesítsed
Dalra nyíló ajkamat:
Ne érezzem öregedve,
Hogy az idő mint halad! . .

Firnstall Károly.

Képtalány.

S Z Á M R E J T V É N Y .

BALOGH BELLÁTÓL.

- 3, 9, 26, 70, 34, 6, 22, 100, Jelen magyar költő volt.
- 106, 11.
- 35, 82, 71, 46, 18, 20, 23, 67, Ország Európában.
- 59, 76, 61, 83, 68.
- 33, 2, 35, 35, 39, 63, 65, 53, Ez meg egyik nevezetessége
- 49, 101, 40, 15.
- 24, 13, 29, 107, 66, 47, Hallhatatlan német költő.
- 45, 41, 102, 10, A hét egyik napja.
- 96, 50, 82, 101, 85, 32, 64, Franciaország folyója.
- 103, 25, 88, 93, 81, 55, 9, 5, Ismert nevű regényírónk.
- 102, 4, 90, 104, 79, 78, 44, A napnak egy szaka.
- 91, 19, 12, 87, 14, 27, 51, Egítest.
- 1, 95, 17, 42, 16, E nélkül nem existálhatunk.
- 105, 98, 90, 37, 9, 94, 97, Egy neves államférfi.
- 74, 47, 19, 77, 58, 30, 69, Ezt kerüli mindenki
- 80, 56, 21, 8, 73, Ke lves női név.
- 54, 38, 89, 92, 77, 43, Varrószköz.
- 60, 7, 28, 75, Kedvelt gyümölcs.
- 48, 86, 30, 52, Melléknév.
- 19, 62, 84, Főnévképző.
- 34, 95, 72, 31, 93, Hasznos háziállat.
- 5, 36, 57, Tavaszszal zöldel.
- 1—107, Lévy szép költeményének egyik versszaka.

A mult számban közölt talányok megfejtése:

A képtalányé:

Buda-, Mohács-, Nádornál elfutó,
Tán honom könnye nagy, te nagy folyó.

A számrejtvényé:

Pántlikás kalapom fuldogálja a szél,
Köszönöm galambom, hogy eddig szerettel.